

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Gyűlöletország

Az orvos kése fájdalmasan vág, — de a mérges kelevénytől szabadított beteg még sem tekint gyűlölettel az operátorra. Az életét méltán értékel magasabbnak, mint a pillanatig tartó sajnás kínjait.

Csodálatos, hogy amikor a maga individuális létezésének kérdésében ilyen bölcsen tud mérlegelni bárki, a nemzet és a faj husbanragó problémáinál magukat hazafiaknak vélt emberek is grimaszra huzzák ábrázatukat, ha az orvoslás elhatározott és erőlyes törekvéseivel találkoznak.

Fajvédelem: eh, elvetendő durva szélsőség. Keresztyén sajtó: gyűlölködést szít a „felekezetek” között. Nacionálista párt: jaj, csak azt nem, fogjuk össze az összes társadalmi erőket. Cselekvő irredenta: az Istenért, kerüljük a kockázatot, bizzunk mindent az időre, az nekünk dolgozik...

Sok ilyen szólama van a logikátlan opportunizmusnak. És nem is csoda, ha a tehetetlenség, kényelemszeretet és gyávaóság kirihathatlan belső restelkedése valaminő magyarázatot keres, önmaga és mások előtti méltóságmutatásra. De az már határozottan szomorú magyar sajátosság, — és példákért nem kell messzire mennünk, debrecenieknek, — hogy a lappangók, óvatosak és vizenyős temperamentumuk egy szenvedélyt, egy szélsőséget valósággyal tenyésztettek magukban: és ez a feneketlen gyűlölet azokkal szemben, akik csak szűszázalékos magyarságot ismernek, akikben nem langyosra temperálva ég a hazaszeretet, akik egész testtel állanak ki az ezerarcú belső ellenség raffinált támadásaival szemben, akik értik is, célszerűen semlegesekéért, életet, vért, velőt áldozva küzdenek a jobb magyar jövő fanatikus akarataival. Miért, honnan e megmagyarázhatatlan testvérgyűlölet?

De hiszen van a bús magyar közéletnek sok hasonló, józan elmét megcsufoló különössége. Hogyan, minő logikával vezeti le például álláspontját az az ember, aki hiányként kifogásolja, hogy a diákszervezetek nem nemzeti színeket viselnek sapkájukon, fájjalja a bajtársi egyesületek „németes” külsőségeit, ellenben nem félti ugyanezeket a derék magyar ifjakat a numerus clausus korlátjainak lerombolásával újra beözönlő galileista szellemtől, de egyáltalán az érvényesülési tudás erősebb feltételeivel és eszközeivel felszerelt idegenek letipró „létért való küzdelmének” előrelátható kedvezőtlen esélyeitől. Mely lélek az, amely holta után évtizeddel sem tud kienkesztelődni a legtragikusabb magyar zsenivel szemben, de megbocsátásról és krisztusi szeretetről ejt tüstént kegyes szavakat, mihelyt valamelyik idegenvérű forradalmi gonosztevő kerülne végre-valahára az igazságszolgáltatás megtorló fóruma elé. Micsoda erkölcsi érzék az, amely a saját egyéni tisztességén még a makulának látszatát sem türi, de támogat sajtóvállalatokat, amelyeknek alapjait becstelenséggel üzemeltetik, amelyek

tájként amelyek homlokukon hordják az árulás letörülhetetlen bélyegét. Avagy minő elvakultság felhőzi azokat a szemeket, amelyek áhitattal néznek politikai előimádkozókra, akik magyar vérségük ellenére nemzeti színű jelszavakkal ölelik keblükre a még meg sem melegedett kaftános külföldieket, de jött-mentnek gyalázzák ezeréves törzsköcs magyar familiák fiait, csak azért, mert magyarságukban nem ismernek megalkuvást...

Szállkát keresni a merészen napban néző magyar szemekben, — magunk, de az idegen szeméből is kilógó gerendát erőnek erejével észre nem venni: ez a beteges szemlélet az, amely miatt ma magyarnak lenni oly bús, oly nehéz.

Mert hiszen nem kívánja a magyar jövő nagy parancsa sem mindenkítől, hogy a rohamcsapatok legelőn törjön az ellenséges géppuskafészek, tankok ellen. Kor, vérmérséklet, családi körülmények, kényes egzisztenciális viszonyok, — mindezek nagyon is figyelemreméltó

körülmények a mai heroikusnak egyáltalán nem nevezhető világban.

A legnagyobb férfipróba idején, a világháborúban is voltak segédszolgálatosak, a hadtápterületen állók, hadimunkások, a mögöttes országrészekben kötelességüket teljesítők, — itt nemcsak a zsidókra, vagy csehekre gondolunk, — mindezenekre szüksége is van egy hadrakelt seregnek. És mindezekben tul ott állott kimeríthetetlen lelki tartalékként minden magyar anyák, asszonyok, leányok, öregek és gyermekek egeket ostromló roppant szolidaritása a harcok mögött.

Igy volt, mikor ismeretlen célokért, legfeljebb önvédelemből vagy becsületből harcoltunk. Ma pedig, mikor magyar célokért, keresztyénségért, integritásért, közéleti tisztességért, a magyar életért tusakodunk, ma puskázzanak hátulról reánk, magyar emberek, — mint ahogy az országvilkos, vörös söpredék az utolsó inakt, honvédő sereggel, a székely hadosztállyal cselekedte?

.... Nemcsak magunkról beszé-

lünk. Hiszen, — hála a magyarok Istenének, — a mi táborunkban a tisztántuli magyar társadalomnak olyan válogatottan értékes és erős gárdája tömörült, mihez fogható fel nem mutathat, — nem Debrecen, — de az ország egyetlen sajtóorgánuma sem.

Am nemzeti érdek, ha mi is üzenünk az ellenünk oktalan agyarkodó magyar testvéreknek. Vegyének példát azokról, akiknek perzselő problémája ma már letagadhatatlan a legliberálisabb magyar előtt is s akikről közel kétezer esztendő előtt írta már Tacitus:

.... Igy nőttek nagyra a zsidók dolgai... mert ők egész a konokságig hűek egymáshoz, könyöröltesek egymás iránt; ellenben minden más ember iránt mint ellenségek iránt, gyűlölettel vannak eltelve...

Szálljanak végre magukba a testvérgyűlölet elvakultjai, mert bizony mondjuk nekik: nemzetgyilkos gonosztevő az a trianoni magyar, aki még ma is fordítva gyakorolja ezt a tételt!

Milanóban péntek délelőtt állítólag újabb bombarobbanás történt

Kihallgattak egy szemtanut, aki ott volt, amikor csütörtökön a bombát elhelyezték
A rendőrség az anarchisták között keresi a tetteseket

(A Hajduföld tudósítójától.) Az egész világ mélyszéges felháborodását váltotta ki az az aljas pokolgépes merénylet, amelyet csütörtök délelőtt nyilvánvalóan anarchisták követtek el Milanóban Viktor Emánuel olasz király és a trónörökös ellen, amikor az államfő az árumintakiállítás megnyitására ment. A merényletnek, amely sikertelen maradt, mert a király az explózió után 10 perccel érkezett arra a helyre, ahol a

bombát elhelyezték, ma már tizenhat halálos áldozata és számtalan súlyos sebesültje van. Még jóformán ki sem hült a szerencsétlen áldozatok teteme és már ismét riasztó táviratok érkeznek Olaszországból egy állítólagos újabb pokolgépes merényletről, amelyet pénteken követték el szintén Milanóban s amelyről a csütörtöki merénylet újabb fejleményeiről a következő jelentések számolnak be.

ÚJABB BOMBAROBANÁS MILÁNÓBAN

Milánó, április 13. Titokzatos bombarobbanás történt ma délelőtt Caracciolóban a Via Maria Sagalon. Pokolgép robbant fel és megölt két embert, néhány távolabb álló pedig megsebesült.

SZEMTANU, AKI JELEN VOLT A BOMBA ELHELYEZÉSEKOR

Milánó, április 13. Svájci Távirati Iroda: A hatóságok nem adnak felvilágosítást a bombarobbanás tettesének kinyomozására indított eljárás állásáról. A robbanás szemtanui közül sokat kihallgattak. A *Corriere Della Sera* megerősíti azt a hírt, hogy egy fiatal leány, aki a téren lakik, hallotta és látta, amikor egy kis csoport suttogva beszélt. A fiatal lány elmondta, hogy világosan hallotta a kalapácsütéseket is. A rendőrség nyomozásának eredményét az állam védelmére alakult bíróságnak hozza tudomására.

ANARCHISTÁK KÖZT KERESIK A MERÉNYLŐKET

Róma, április 13. A Popolo D'Italia jelenti Milanóból: A rendőrség tegnapielőtt névtelen levelet kapott, amely bejelentette, hogy egy nagy csoport borzalmas merényletre készül. Erre a rendőrség megkettőztette az elővigyázatosságot, de a me-

városában hódoló tüntetések játszódtak le.

MA TEMETIK AZ ÁLDOZATOKAT

Milánó, április 13. Svájci Távirati Iroda: Szombat délután 3 órakor temetik el a bombamerénylet áldozatait. A polgári hatóságok megállapodtak Tosí bíbornokkal, a milánói érsekkel, hogy a temetés nagy pompával fog végbemenni. A holttesteket ma éjjel a dómba szállítják és ott a főoltár előtt ravatalozzák fel. A beszentelést a bíbornok fogja végezni, a koporsót a milánói temetőben földelik el.

A KIRÁLY 50 EZER LIRÁT ADOTT AZ ÁLDOZATOK CSALÁDJAINAK

Róma, április 13. Svájci Távirati Iroda: A király 50 ezer lirát adományozott a szerencsétlenül jártak családjai számára. Ma délelőtt a királyné gyászmisét mondott Róma egyik templomában. Az istentiszteleten a királynén és a királylányokon kívül az udvari méltóságok is mind megjelentek. Ma délután ugyan abban a templomban tedeumot tartottak a király szerencsés megmenekülése öröme.

TIZEZER LIRÁS JUTALOM A TETTESEK KÉZREKERÍTÉSÉRE

Milánó, április 13. A tettesek kézrekerítése ügyében folyó nyomozás eddig még nem vezetett pozitív eredményre, noha a milánói polgármester által kifizetett százezer lirás vérdíjon kívül most már az olasz hadviseltek szövetsége is tizezer lirás díjat tűzött ki a merénylet nyomravezetőinek. A határ felé közeledő vonatokat titkos rendőrök egész serege kíséri, akiknek az a feladatuk, hogy

figyeljék az utasokat és akadályozzák meg, hogy a gyanus elemek külföldre szökjenek.

ÜDVÖZLŐ ÉS RÉSZVÉTVILATKOZATOK

Horthy Miklós kormányzó az olasz királyhoz a Milánóban megkísérelt merénylet meghiusulása alkalmából igen megleghangu üdvözlő táviratot intézett. Almássy László, az egységspárt elnöke pedig sürgönnyt küldött Durini di Monza gróf budapesti olasz követnek, amelyben az egységspárt nevében őszinte örömeinek ad kifejezést, hogy a király és a trónörökös szerencsésen megmenekültek.

Délelőtt Ripka Ferenc főpolgármester megjelent Durini di Monza gróf budapesti olasz királyi követnél, aki előtt a milánói merénylet fölött érzett mély megdöbbenésének és az olasz nemzet gyászával való együttérzésének adott kifejezést a magyar főváros nevében. Ugyancsak ma délelőtt az angol, francia és német követek, valamint a budapesti diplomáciai testület összes akkreditált tagjai részvétlátogatáson voltak Durini di Monza grófnál.

KÉTSZÁZ EMBERT ÖRIZETBE VETTEK

A legújabb jelentések szerint a merénylettel kapcsolatban a rendőrség 200 embert vett őrizetbe, jórészt anarchistákat. Közülük az egyik már egy ízben szerepelt a bíróság előtt bombamerényletért. Két évvel ezelőtt a Diána színház ellen követett el merényletet, amelyért el is ítélték.

A római rendőrség a gyanus elemek szigorú ellenőrzését rendelte el. A lapok szerint a hatóságok mindenekelőtt azt akarja kikutatni, hogy a milánói bombamerénylet értelmi szerzőinek vannak-e cinkostársai Rómában. Az új folyamán sok helyen házkutatást tartottak.

HALÁLBÜNTETÉS VÁR A MERÉNYLŐKRE

Róma, április 13. A lapok azt írják, hogy a milánói merénylet tetteseit az állam védelmére alkotott külön bíróság fogja felelősségre vonni, amely halálbüntetéssel sújtja őket.

TIZENHÉTRE EMELKEDETT A HALOTTAK SZÁMA

Milánó, április 13. Svájci Távirati Iroda: A milánói bombamerénylet halálos áldozatainak száma 17-re emelkedett, minthogy az egyik sebesült ma meghalt. Több súlyosan sebesült állapota az utóbbi órában rosszabbodott. Az V. alpesi vadászrezed egyik katonájának állapota reménytelen. Ugyancsak reménytelen egy 50 éves tanítónő állapota is, akinek két lábát roncsolta össze a bombazárlás robbanás. Egy 11 éves gyermek, aki koponyatörést szenvedett, ugyancsak reménytelen állapotban van. Beretta, a fascista milícia tagja a kórházban kis testvérkéje mellett fekszik. Ez a katonna közvetlenül az alatt a lámpaoszlop alatt állott, a melynél a bomba felrobbant és a robbanás mindkét lábát majdnem teljesen leszakította törzséről. Kis testvérkéjének pedig amputálni kellett mindkét lábát. A lapok az eseményvel kapcsolatban tragikus jelenetekről adnak hírt. Egy asszony, aki a Giulio Cesare-téren fekvő házában erkélyén állott két gyermekével, a robbanás következtében annyira megijedt, hogy ájultan esett össze és kórházba szállításának ideje alatt szívizélhüvelében meghalt. Egy idősebb hölgyet, aki két unokahugát akarta megvédeni, egy vasdarab halálosan megsebesített.

A „Bremen“ péntek este fél 9 órakor szerencsésen megérkezett a mitchelfieldi repülőtérre

Enden, április 13. Newyorkból jelentik, hogy Newyork felett ép most (német időszámítás szerint 20.30 órakor egy repülőrajttól kísérve repülőgép jelent meg. A north-bay-i szikratáviró állomás „Mindenkinek“ szólv táviratban jelenti, hogy a Brémen megérkezett Mitchelfieldbe.

A MEGÉRKEZÉS

Mitchelfield, április 13. Reuter: 8 óra után a városi fogadóbizottság elnökének vezetésével hivatalos jellegű fogadóbizottság érkezett a repülőtérre. A bizottság tagjai között volt Ridder Győző és Mayer Gyula, továbbá Hapag képviselő is és Schungel, mint a Norddeutscher Lloyd képviselője. A német nagykövetet Kiep követségi tanácsos képviselte. A szomszédos kurtisfieldi repülőtér-ről megérkezett a Bremen testvér-gépe, a Junkers C. 38., mely leszállott. Sokan azt hitték, hogy már a Brémen érkezett meg. A repülőgépen Junkers Hertha és Erhard érkeztek. Később még két repülőgép érkezett, oldalukon ezzel a felirással: „Isten hozta a Brémet“. A biztonsági szolgálatot 500 katoná, 50 rendőrtisztviselő és 24 motorkerékpáros látja el. A jelenlevők között van Köhlnek három rokona is. Newyorkban és az Egyesült-Államok egész keleti partján szép az idő.

JELENTÉSEK A „BREMEN“ UTJÁRÓL

A „Bremen“ utjáról egyébként különböző időközönként a következő jelentések érkeztek:

Newyork. A Canadian Press hírszolgálati ügynökség jelentése szerint a Bremen amerikai időszámítás szerint 10.48 órakor látták elrepülni az újskóciai Eightsport felett.

San John. (Ujfoundland.) A tegnapi kedvező időjárás helyébe ma a repülők számára reggelre erős délkeleti szelek léptek fel. A látási viszonyok kedvezőtlenek.

Newyork. Ebben a pillanatban (amerikai időszámítás szerint 12 órakor) még nem érkeztek újabb hírek a Brémenről, leszámítva azt a híradást, hogy Ujškócia délnyugati csücskén Jarmouth mellett látták a repülőgépet. Ezt a hírt kevéssel utóbb megcáfolták.

Kingsport. Barkhouse kapitány kijelentette, hogy több más személylyel látták a Brémen repülőgépet keleti normális időszámítás szerint 9.30 órakor, amint Nyugat-délnyugat irányba repült.

Kingsport. (Ujškócia.) A kanadai kormány egyik gőzhajójának parancsnoka 10.30 órakor ottani időszámítás szerint nagy magasságban nyugat-délnyugat irányban repülőgépet pillantott meg. A parancsnok határozottan állítja, hogy az a Brémen volt, bár a gépen levő felírást nem tudta elolvasni.

Newyork. Kinbal meteorologus kijelentette, hogy csakugyan a Brémen volt az a repülőgép, amelyet Kingsport felett láttak. A német repülők európai időszámítás szerint kevéssel 9 óra után fognak Newyorkba megérkezni. Friss délnyugati szél fúj, de a Brémen valószínűleg 80—85 mérföldet tud egy óra alatt megtenni.

Az ezután következő távirat már a „Bremen“ szerencsés megérkezéséről számol be.

A „BREMEN“

Berlin, április 13. A Vossische Zeitung részleteket közöl a Brémen repülőgépről. A repülőgépek ezek szerint a W. 33. jelzésű Junkers-gép, szárazföldi leszállásra alkalmas, fűtőszerkezettel és Junkers L. 5. motorral. A gép speciális konstrukciójú

áruszállító repülőgép, amelyet a Deutsche Lufthanzának Londonnal és Páriszal létesítendő szállító forgalmában akarnak üzemben tartani. Az ablakokon és ülőhelyeken kívül a repülőgép üzemfogyasztása rendkívül csekély és főképp emiatt választotta Köhl ezt a gépet az Oceán átrepülésére. Ezen a gépen érte el annakidején Risztics és Eduard a leszállás nélküli repülés új rekordját Dessauban. Junkers ilyen készüléke-

ket, amelyeket gyakran használnak térkép felvételi célokra is, még Dél-amerikába is szállít. Az L. 5. motor, amelyre a Junkers fel van szerelve, a legfőbb német utasforgalmi repülőgép és a külföldön közlekedő német gépek nagyrésznél is használják. Köhl, mint ismeretes, a Deutsche Lufthanza északai repülőforgalmának volt a vezetője és amikor Berlint elhagyta, szerződéses viszonya a társasággal megszűnt.

Irországból érkező jelentések szerint az volt a szándéka, hogy később tartósan Amerikában telepszik meg.

Ismét rejtett szociáldemokrata fegyvereket koboztak el a bécsi arzenálban

Budapest, április 13. Tegnap este a bécsi Arzenál C. 1. sz. épületében rendőri bizottság jelent meg és a magával hozott közművesmunkásokkal egy falat bontatott le, amely mögött hatalmas fegyverraktárt találtak.

azonban a szétszedett fegyverek javarésze már teljesen berozsdásodott. A fegyveralkatrészeket, amelyeket szociáldemokraták rejtettek el, két hatalmas társzekéren szállították el.

Ősszel valószínűleg üzembehelyezik a Bocskay-téren át meghosszabbított Kossuth-utcai villamos vonalat

A jövő ősze készen kell lenni a homokkerti villamosnak is

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Bocskay-ter, Rakovszky utca, Csillag-utca és ennek a környéknek lakosai mozgalmat indítottak és kérvényt nyújtottak be a városi tanácshoz, hogy a Kossuth-utcai villamost ezen az útvonalon vezessék a gör. kath. templom felé. A beadványban felkérték a városi tanácsot, hogy a terv megvalósulását támogassa a Hév.-nél is.

Magoss György polgármester maga vette kezébe ezt az ügyet és már tárgyalt is erről a Hév. igazgatójával, Gál Samuval, aki értesülésünk szerint nem zárkózott el a kérelem teljesítése elől. A Bocskay-ter környéke az utóbbi időben hatalmas mértékben kiépült, egész csomó új bérház keletkezett, amelyeknek lakói, kik nagyobb részt tisztviselő emberek, igen rá vannak utalva a villamosra. A villamosnak ilyen módon való kiterjesztése, hogy tudniillik a vonal a Meteor-mozgóig jöjjön és onnan a trajnal-utcaú át kanyarodna a görög katolikus templom háta megé, igen nagy előnyökkel jelentene a közlekedést úgy a Pavillon-laktanya, mint a Máv. kolónia felé. Egy-két esztendő múlva különben is rohamos tempóban fog épülni a Dobozi-temető környéke s akkor különösen nagy szükség lesz a villamosra.

A városi tanács ezzel az üggyel már a hétfői ülésen foglalkozni fog és előreláthatólag hozzájárul a vonalnak ilyen módon való áthelyezéséhez. A Hév. igazgatóságától kapott értesülésünk szerint, ez esetben, ha valami előre nem látható akadály nem támad, őssze már üzembe is helyeznék ezt a vonalat, mely 500 méterrel lenne hosszabb az eddiginél, a kiterőket megfelelő módon áthelyeznék, úgy, hogy a köz ekedés a hosszabb vonalon is gyorsabb lenne, mint a jelenlegin, amelyen tudvalevőleg sokat kell ácsorogni a

villamosoknak. A vonal meghosszabbítása természetesen nem járna semmiféle tarifaemeléssel.

A Hév. igazgatóságánál érdeklődünk a homokkerti villamos ügyében is. Erre nézve azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az új vonal megépítésének eddigi legfőbb akadálya az volt, hogy a gázgyári vasuti felüljáró nem bírta volna el a villamoskocsikat. A Máv.-hoz már megérkeztek a részletes tervek, melyek alapján valószínűleg már ebben az évben megépítik az új és minden tekintetben alkalmas felüljárót, úgy, hogy ezzel a homokkerti vonal építésének utjából minden akadály elhárul. A Hév. kötelezve van rá, hogy a felüljáró építésétől számított hat hónapon belül megcsinálja a homokkerti vonalat. Ilyen körülmények között legkésőbb a jövő év őszére készen kell lennie a homokkerti vonalnak is.

A feleséggyilkos Erdélyi „lovagias“ párbajozásért is börtönre ítélték

Budapest, április 13. Erdélyi-Epstein Béla, aki tudvalevőleg megmérgezte feleségét, Forgács Annát, már régebben párbajt vívott Elek István magántisztviselővel. Párviadal közben Erdélyi megharapta ellenfelének az orrát. A vezetőségét állj kiáltása után még vágott.

Az ügyész súlyos testisértés büntette címén emelt vádat Erdélyi ellen, amit Elek csupán párviadal vétsége miatt vontak felelősségre. A bíróság a tanúhallgatások után büntetésnek mondta ki súlyos testisértés büntetésében Erdélyi Bélát és ezért

hat hónapi börtönbüntetésre ítélté.

Elek Istvánt 300 pengő pénzbüntetéssel sújtották. Az ügyészségi alelnök és Elek megnyugodtak az ítéletben, Erdélyi felebbezett.

Manowarda hangversenye

Pénteken este egy osztrák kamaranékest, a bécsi operaháznak világhíres bassbaritonistáját hallottuk a zenekedvelők bérleti koncertestjén s ennek a művészi élménynek lelket átfogó erejéből nemcsak az élettel telített érzelme-harmónia, nemcsak az értelmi kifejezések teljessége és közvetlensége sugárzott ki színpompás valóságban, de szárnyakra kapott egy nagyobb és lüktetőbb erőforrás: a hangulatok és tartalmi elgondolások szenvedélyesen röpitő hatalma is, mely átöleli a lélek világát s azután ragadja tovább a végtelen titkok magasságai felé. Hangversenyének műsorával a legszélesebb és legellentétebb zenei távlatok képeit illesztette egy monumentális keretbe. Ez a sok szín és eszmei sokféleség úgy fokozódott a Schubert-daloktól a balladaköltészet drámai kitöréseinek és epikai nyugodtságán át végig a wagneri hegycsucsig, mint egy roppantul súlyos gondolat-futam, mely más-más kifejezéssel s színkeveréssel, de egységes lélekkel rohanja át a mélyszavu orgonák regisztertömegét.

Manowarda hanganyagát az orgonagaszterület tartalmi színhatásai jellemzik s ami a művészetben igazán csodálatos, az nem a mély-baritonnak megnyugtató s a laikus közönség hidegségéhez is könnyen hozzáférhető behízkelés előnyeiben rejlik: az ő művészi értékei sokkal mélyebb és szétágazóbb szálakkal gyökereznek a sokoldalúság talajában, amit csak úgy érthetünk meg igazán, ha élményadást átmondoljuk a péntek-esti műsornak műfaj-menete szerint. Mint kamaranékes a Schubert-dalok lágy-ságával, hangulatgazdagságával és a Loewe-balladák hármasságú poetikai hatásával tolmácsolja a színskálák nemesen összefonódó harmóniáját. Azután Mozart, Csajkovszki s Massenet művein keresztül felcsapott a Hans Sachs-ária nagyszerű drámai lendületébe s ugyanazoknak a belső és külső eszközöknek megnyilatkozásával a „Bayreuther—Sänger”-ek legtekélyesebb klasszisztáit produkálta.

Műsorának egyik kiemelkedő száma a Varázsfuvola-ária s az Anyegin-részlet volt, habár az előbbi kis-sé mélyebben feküdt a hangregiszterében. Művészetének gerincét a tartalom és a stílus fölényesen kiművelt megszólaltatása adja. Hangfokozása, gyönyörű intonációja, végtelenül finom frazirozása és az a technikai-lag kiforrott mesterkélttség, mellyel az előadást kidolgozza, minden vonalon s területen egyforma lélekkel érvényesül. Mindezek ellenére *Manowarda* azoknak csoportjába tartozik, akik előtt csak a zenei intellektuelek hódolnak meg. Ezt bizonyítja az a szívből jövő ováció, mellyel a hangverseny végén a teremben viszsamaradt 100—150 ember őt ráadását tapsolt ki a maga felejthetetlen élvezetére.

A zongorakíséretet *Szabó* Emil látta el annyi intelligenciával, stílussal, finomsággal és olyan biztos tudással, amilyennel a hangverseny-szezonban egyetlen kísérőnél sem találkoztunk. Művészi hitele, melyet eddig is értékeltünk, ezen az estén őriásira növekedett. (In.)

— A HAJDUFÖLD szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött. Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3—47, kiadóhivatal telefonszáma 3—48.

Debrecen reformátusaira vár a nagy hivatás, hogy megmentsek az amerikai magyarságot

Az amerikai független egyház küzdelme a kivándorolt magyarság fajiságának megóvása érdekében — Vitéz Somogyi Rezső amerikai és londoni utjáról — Magyar zarándokok Rothermere lordnál

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az amerikai Kossuth-zarándokuton a város kiküldöttével együtt, mint magánember résztvevő vitéz Somogyi Rezső Debrecen város kiváló és mindenki által általánosan szeretett, becsült tb. főszámvevője, aki most érkezett haza a nagy kirándulásról. Vitéz Somogyi Rezső a zarándokok egy részével ellátogatott Londonba is, ahol vendége volt lord Rothermerének, a magyarság nagy barátjának. Vitéz Somogyi volt az első debreceni ember, aki egy meleg kéz-szorításban, melyet a nemes lorddal váltott, kifejezhette Debrecen magyarságának háláját, mely *Rothermere* lord iránt minden magyar szívét eltölti.

A Hajdúföld munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni vitéz Somogyi Rezsővel, aki a londoni ut tapasztalait és amerikai megfigyeléseit érdekesen, a fajtáját fanatikusan szerető magyar ember őszinte szavaival ekként mondotta el:

Rákóczi induló Londonban

Amerikából visszatérőben a hajón közltek velünk, hogy lord Rothermere a magyar zarándokokat meghívta Londonba és egyuttal felszólított mindenkit, hogy aki akar, jelenjék meg lord Rothermerénél. Összesen mintegy hatvanan jelentkeztünk, akik Cherbourgól áthajóztunk Southamptonba. Itt már várt ránk a *Withe Star Line* különvonata, amellyel nagypénteken délután 5 órakor érkezünk meg Londonba. A pályaudvaron egy csapat londoni magyar, számos újságíró és ezenkívül cigányzenekar várt. *Rothermere lord magyarjai a Rákóczi-induló vérforraló hangjai mellett robtak be Nagybritannia fővárosába.*

A lord piros-fehér-zöld virágkosarai

A küldöttség számára a lord 12 egyforma, pompás autót bérelt s ezeken szállítottak bennünket a Picadilly-szállóba, mely London második legnagyobb szállodája, a szigetország fővárosának legforgalmasabb helyén. Mikor benyitottak a szobába, kedves meglepetés várta a magyarokat. Az asztalokon hatalmas, nemzeti színű szalagokkal feldiszített, piros-fehér-zöld színekből összeállított virágkosarak vártak. *Lord Rothermere ezzel a kedves figyelemmel és a virágkosarak mellé helyezett szíves szavakat tartalmazó névjeggyel várta vendégeit.*

Rothermere lordnál

Szombaton délután 5 órai teára voltunk hivatalosak Rothermere lordhoz, aki a londoni Savoy-szállóban az 513-as számú apartamentumban lakik, ahol három szobája van. Ott fogadott mindnyájunkat. A lord magyarországi titkára, aki egyébként az Est lapok munkatársa, sorra bemutatta a jelenlévő 35 magyart, mire a lord kezét fogott mindnyájunkkal. Az elhelyezkedés után *Lukács György üdvözölte Rothermere lordot, aki szavaira hosszabb beszéddel válaszolt, melyet Lederer tolmácsolat magyarul.* A beszédet itthon már rég ismerik, hiszen még aznap elhozta a rádió, de mégis vissza kell gondolnom arra, Rothermere lord olyan fanatikus hittel, olyan

mély, igaz meggyőződéssel beszélt, hogy azt lehetetlenség elfelejteni. Hangsúlyozta, hogy minket magyarokat milyen nagy igazságtalanság ért és hogy ez az igazságtalanság újabb háború okozója lesz. Pedig ő nagy ellensége a háborúnak, melyben két fiát veszítette el. Mikor arról beszélt, hogy a magyar ügy védelmét apai örökségül hagyja a fiára, mindnyájan éreztük, hogy milyen őszinte, milyen igaz és mély az, amit a lord beszélt. *Aki hallotta, lehetetlenség, hogy el ne higgye minden szavát.*

Rothermere fia Debrecenben

Tettei is azt bizonyítják, hogy szívvel-lélekkel és minden erejével ki akarja harcolni a mi igazságunkat. Állandóan új és új vidéki lapokat alapít, csinálja mellettünk a propagandát Anglia-szerte. Legutóbb 50,000 fontért kórházat vásárolt, melyben ingyen kezelik a betegeket. Ez a nemes cselekedet szintén nagy mértékben növelte hazájában a lord népszerűségét. A találkozáson jelen volt a fia is, aki végtelenül kedves, szimpatikus ember, legfiatalabb tagja a lordok házában. Atyja helyett május elején ő jön majd Magyarországra és akkor ellátogat hozzánk, Debrecenbe is.

A pompás tea, felkentek, sütemények elfogyasztása után az egész társaság átvonult a társalgóba, ahol a lord hosszasan elbeszélgetett a magyarokkal. Itt lehetett csak látni, hogy Rothermere milyen kedves, igaz ember. Angol, aki sokat mosolyog, de mégis csupa szívveliség.

Ugyanaznap este 10 órára a magyar követség palotájába gróf Zichy-hez, a magyar követhez volt hivatalos a küldöttség. Itt is a magyar zenészek vártak ránk. Tokaji borokkal, pezsgővel és mindenféle jóval látta vendégül a küldöttség tagjait a követ. Az estély egészen a hajnali órákig tartott.

Az elhagyatott amerikai magyarok

A londoni ut érdekesebb részletei után vitéz Somogyi Rezső Amerikáról kezd beszélni, az amerikai magyarokról. Különösen sokat forgolódott az amerikai magyar református egyházak körében, beszélt sok amerikai református pappal s igen értékes tapasztalatokat szerzett az amerikai magyar reformátusok helyzetéről.

Az amerikai magyarságot minden oldalról fenyegeti a pusztulás réme. Állandó a veszély, hogy ez a hatalmas tömeg magyar egyszer csak felszívódik az amerikai emberrengtegen.

Mert bizony, — mondja vitéz Somogyi — Amerikában magyarnak lenni, rettentő elhagyatottságot jelent. Az amerikai magyarokkal nem törődik senki, nem ügyel rájuk csak a jó Isten. Ha a magyar megérkezik Amerikába, megcsik, hogy 12 napig is ott tartják az Ellis Islandon. Nem engedik partra szállani. Itt van a reménytelenségben, az egyedülvalóságban. Ha olasz, francia, német, vagy angol jön, az elé kimegy az illető konzulátus tisztviselője. Kikérdezi, elintézi a bajait, törődik vele. *Egy magyar, aki több mint 10 napja volt már az Ellis Islandon, levelet írt a konzulátusnak, a magyar-*

nak, hogy segítsenek rajta. Azért írt levelet, mert a magyar konzulátus emberei nem igen szokták felkeresni az érkező magyarokat. Levelező-lapon azt a választ kapta, hogy a konzulátus nem foglalkozik ilyen ügyeknek az elintézésével.

35 év mu va nem lesz magyarság

Ilyen körülmények között az amerikai magyarságnak mindene a papja. Különösen a független egyházakban. A Reformed Churchnél már nem egészen ilyen a helyzet. Mig a független egyház szabadon harcolhat a magyarságért, a magyar nyelv és fajiság megőrzéséért, addig a Reformed Church-öt már sok minden köti. Ezeknek a lelkeszei az amerikai egyháztól kapják a fizetést és minden második vasránapon angol nyelvű Istentiszteletet kell tartaniok a magyarok számára. Egyik ilyen nem független egyház papjától hallottam azután azt a kétségbejítő kijelentést, hogy a magyarságnak nincs mit tenni. Bele kell nyugodni abba, hogy 30—35 év múlva Amerika magyarságát elnyeli az idegen embersűrűség.

Csak a debreceni papok

Kétségbe kellene ezen esni, ha nem látnánk azt, hogy viszont a független egyház minden erővel küzd a magyarság fentmaradásáért. Különösen szép eredményeket értek el ezen a téren azok a fiatal papok, akik legutóbb érkeztek Amerikába. Érdekes és büszkesége lehet a debreceni Kollégiumnak, hogy ezek között elsősorban, sőt talán kizárólag a Debrecenben nevelkedett papok tudnak eredményt elérni. Eddig 12 ilyen fiatal magyar pap van kint, akik már is hatalmas eredményeket értek el és akik bátor hittel, Istenbe vetett bizalommal harcolnak az amerikai magyarság faji fentmaradásáért.

Amerikában a japán megmarad japánnak, az olasz olasznak, a német németnek, hát csak a magyar legyen az, amely elpusztul, beolvad? — sóhajt fel vitéz Somogyi.

Baltazar püspök küldjön fiatal papokat!

— Nagy vigasztalással szolgált, hogy a független egyház hívei, papjai egyértelműleg azt mondták:

— Mondják meg idehaza Baltazar püspöknek, hogy csak folytassa tovább akcióját, küldje a fiatal magyar papokat. Akkor nem lesz baj, akkor nem vész el az amerikai magyarság. A tiffini egyezmény még nincs szankcionálva, kövessenek el idehaza mindent, hogy ez az egyezmény, melynek következtében a magyar egyházak a Reformed Church-höz kapcsolódnának, ne legyen végérvényes. Mert ezzel áll vagy bukik az amerikai magyarság. Az amerikai magyar reformátusok csodálatra méltó áldozatkészséggel, lelkesedéssel tartják fent egyházaikat. Márton Sándor református papot 25 magyar családból álló gyülekezet tartja, mégis hatszobás lakása van. A magyar gyülekezetek a 12 új, fiatal papot ellátták egyforma, gyönyörű papi ruhákkal és mindent megtesznek az érdekükben.

Olvasa a Hajdúföldet

Magyar templomból néger mozi

A magyar reformátusok életéből érdekes dolgot figyelhettünk meg Clevelandban. Itt a 69-ik utcában volt temploma a magyar reformátusoknak. Régebben a templomig az egész utcában tiszta magyarok laktak, azonban ma már az utca legnagyobb részét elfoglalták a négerok. Érdekes ugyanis, hogy Amerikában a városban bent a szegénység él. Az angol-amerikai az 15—20 kilométerre lakik a várostól és csak autón jár be. A magyarok most azután a 69-ig utcai templomot eladják és abból a négerok mozi csinálnak maguknak. A magyar reformátusok viszont a 132-ik utcában gyönyörű helyen vettek maguknak egy új templomtelket, melyre az iskolát is felépítik s ugyanitt lesz egy olvasóköriük is. Mindez 200,000 dollárba fog kerülni. A költség a hűvekre van kiróva. Van olyan amerikai magyar, akire évi 5000 dollár hozzájárulás esik. Azonban a magyarok szívesen vállalnak minden óriási terhet is. Örömmel fizetnek, mert tudják, hogy minden cent a magyarság megerősödését szolgálja. A gyülekezeti jelentéseket időről időre kinyomatják. Ezekben azután fel van sorolva, hogy ki mennyit adott. Mert mindenki ad. Oldalak vannak tele nevekkal. Ki 10, ki 20, ki 100 dollárt adott. A hűvek azután a maguk körében megtárgyalják ezeket a számadatokat. Ha valaki kevesebbet adott, mint amennyi a jövedelmének arányában megilletné, azt még évek múlva is számon tartják, valósággal megbélyegzik.

Összetört autók az országutakon

Végezetül néhány általános amerikai benyomást mondott el vitéz Somogyi Rezső. Arról a híres, itthon olyan sokat magasztalt amerikai kulturáról kérdezzük.

— Bizony, — feleli, — nem élnék én ott semmi pénzért. Amerre járunk órákon keresztül rohogott velünk a vonat. Sehol egy természeti szépség, sehol semmi igazi kultúra. Erdőket, sziklákat láttunk mindenfelé. Az erdőkben egymásra dült fák hevernek évtizedek óta. A vasut mellett ott maradtak a régi táviróoszlopok, melyeket ujjakkal cseréltek ki. Általában Amerikában szédületes az anyag-pazarlás. A hajóról a boros, ásványvizes üvegeket, ládákat, melyek kiürültek, egyre-másra hajigálták bele a tengerbe.

Az utak mellett rengeteg összeroncsolt, hasznavehetetlenné vált autót láttunk. Mert ha az amerikai autója tönkre megy, ott hagyja az ut szélén. Vesz másikat. Esetleg a szegényebb farmerek az ilyen ott hagyott autókról szerelik fel a maguk Fordját. Láttunk egy egész töltést, mely tele volt száz és száz autó ott hagyott alkatrészeivel. Ezeket persze nem szedi össze senki. Amerikában nem jövedelmező üzlet az ócskavaskereskedés.

Autón járó magyar munkások

A legszebb amerikai város Washington. Itt azonban alig van üzlet. Csupa hivatalnokok laknak mindenfelé. Az üzleti forgalom olyan csekély, hogy alig tudunk levelezőlapot vásárolni. Az egész város tele van hivatalokkal, minisztériumokkal, közigazgatási intézményekkel. A hivatalnokok mind autón járnak be. Így aztán az utcákon jobbról és balról reggeltől estig 3—3 sor autó áll. Az amerikaiak mind maguk vezetik a kocsikat, melyekre míg ők hivatalban

foglalatostkodnak, nem vigyáz senki.

Az amerikai magyar munkás, ha szeret dolgozni, szorgalmas, legtöbbször autón jár. Sőt van olyan munkás is, akinek két autója van. Egyiket a felesége részére tartja, hogy amíg ő munkában van, legyen az asszonynak min járni. Azok, akik csak bányászorban élnek, bizony

ott is éppen olyan páriák, mint idehaza.

Ennek a rövid beszélgetésnek, melyet fentebb közöltünk, sok olyan része van, mely bizony Debrecenben is kell, hogy szélesebbkörű érdeklődést keltsen. Az amerikai református magyarok sorsa, elsősorban a kál-

Tizenötévi feyházra ítélte a debreceni törvényszék a hajdudorogi bestiális gyilkost

Konyhakéssel szivenszurta a feleségét, aki nyomban kiszendvedett — Sógornőjét is súlyosan megsebesítette, majd saját magát akasztotta fel, de levágták a kötélről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Pénteken délelőtt tartotta meg a debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöklelte alatt működő büntetőtanácsa Gurbán Antal hajdudorogi lakos gyilkossági bűnyűgyében a folytatós főtárgyalást. A nagy hullámokat fölvert gyilkosság a múlt év december 19-én történt. Gurbán Antal 1923-ban házasságot kötött Fehérvári Máriával. Ez a házasság 1925-ig a legnagyobb boldogságban telt el. Gurbán ekkor vérhasban megbetegedett s azóta állandóan betegnek képzelte magát. Megvizsgáltatta magát Budapesten is a Korányi klinikán, de ott épügy, mint Debrecenben, megmondták neki, hogy nincs semmi baja. De Gurbánnak továbbra is mániája volt a betegség és minden vagyont orvosokra költötte. Több-ször támadt emiatt civódása a feleségével, akinek szemrehányást tett, hogy sajnálja tőle gyógykezelésétért a pénzt. Egyre rosszabbul bánt a feleségével, sőt a verekedések is napirenden voltak. Az ismerősök előtt többször hangoztatta Gurbán, hogy végezni fog a feleségével, aztán önmagával is.

Ez az elhatározás a múlt év december 19-én tetté érett Gurbánban s feleségére, amikor az ebéd után ruhát varrt magának sógornője: Bráhm Imréné segítségével — ezekkel a szavakkal támadt:

— Ugy-e féltek tőlem? — Majd

káromkodva a földhöz vágta a feleségét és a kenyérvágó kés-sel leszurta.

A kés az asszony szívére járta keresztül, aki azonnal kiszendvedett. A gyilkos ezután sógornőjére támadt s a kenyérvágó késsel hátszurta. Az asszonynak még volt annyi ereje, hogy kirohanjon az udvarra és segítségért kiáltozott.

A gyilkosság után Gurbán a ruhaszáritó kötéllel felakasztotta magát az ajtófélfára, de a szomszédok még idejében levágták.

Az eszméletlen állapotban levő Gurbán csak a kora hajnali órákban tért magához és a lakásában levő csendőröknek így köszönt:

— Jó reggelt, csendőr urak! Mit keresnek nálam?

Ettől kezdve Gurbán kitartóan azt hangoztatta, hogy nem emlékszik semmire; sem a gyilkosságra, sem az öngyilkossági kísérletre. Csak arra az időre emlékszik vissza, mikor a csendőrök előtt magához tért.

A gyilkos Gurbánt a csendőrök beszállították a debreceni kir. ügyészség fogházába s míg a büntető eljárás folyt ellene, addig dr. Benedek László egyetemi orvosprofesszor és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő megvizsgálták a gyilkos elmeállapotát. Az orvosi szakvélemény szerint vannak esetek, mikor az emlékezet kihagy és valaki nem emlékszik vissza bizonyos eseményekre. Ez az úgynevezett amnézia,

azonban a vádlott, amikor a cselekményét elkövette,

világos öntudattal járt el és teljesen beszámítható állapotban volt.

Az orvosi vélemény elismeri azt a tényt, hogy Gurbán ideges és ingerlékeny természetű s így természetes, hogy könnyen hajlott a bűnre.

Az orvosi szakvélemény meghallgatása után a bíróság több tanút hallgatott ki.

Forgács Antalné elmondja, hogy a gyilkosság előtt járt náluk Gurbán a feleségével és a sógornőjével. Gurbán felesége ekkor panaszkodott neki, hogy az ura rosszul bánt vele, üti, veri és meg akarja ölni.

Ezeknél a szavaknál lépett be Gurbán a szobába s ezekkel a szavakkal támadt a feleségére:

— Megállj te kutya asszony! Nem tudsz te semmi mást, csak pletykázni, de meglakolsz érte!

A tanu elmondja még, hogy Gurbán többször sirt előtte s hangoztatta, hogy rossz gondolatai vannak s

ugy érzi, végeznie kell valakivel!

A tanu jó könyveket ajánlott olvasásra a gyilkosnak és kérte, járjon templomba.

Forgács Antal tanu elmondta, hogy Gurbán több ízben kérte őt és még több ismerősét, hogy

a kötelet tegyék el előle, mert az öngyilkosságra csábítja és nem áll jól magáért.

Több lényegtelen vallomás után a védő kérte a törvényszéket, hogy ellenőrző orvosszakértőt is hallgasson ki és megnevezte Hudovernik Károly budapesti egyetemi tanárt.

Összeesküvés Athénben Pangalos diktátor kiszabadítására

Athén, április 13. Tegnap katonai összeesküvésnek jöttek nyomára, amelynek az volt a célja, hogy helyreállítsa Pangalos diktaturáját. A kormány ugyan ennek csekély jelentőséget tulajdonított, mindamellett

vinista Rómát érdeklí s a magyar fajiságunkhoz való ragaszkodás parancsolólag megkívánja, hogy Debrecen és az itteni református egyház megmozduljon abban az irányban, hogy ezek az elszakadt amerikai magyarok megőrizhessék odakint a legdrágább kincsét, a nyelvüket és a fajiságukat.

Gurbán, míg a védő beszél, hangozan sírni kezd.

Az elnök erőlyesen rászól:

— Itt ne szimuláljon! Bezzeg nem sirt, amikor a feleségét megölte!

A bíróság ezután elutasította a védő indítványát, mert Benedek László egyetemi tanár európai hírű és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő személyében minden tekintetben kifogástalan orvosok adtak orvosi szakvéleményt.

Aldorfer István kir. ügyész vádbeszédében ragadozó vadállatnál is gonoszabbnak és kegyetlenebbnek mondotta a vádlottat, aki minden emberi érzéséből kivetkőzött és előre megfontolt szándékkal bestiálisan gyilkolta meg feleségét és sógornőjét is meg akarta gyilkolni.

— Ebben a megbomlott idegzetű világban, — mondotta az ügyész, — példát kell statuálni, a megsértett jogrendet helyre kell állítani. Az a sirhant, amely Gurbán Antalné holtteste felett emelkedik, mementót kiált, Kérem a vádlott szigorú és példás megbüntetését; a gyilkosságra kiszabott leg súlyosabb ítéletet:

a kötél általi halált!

A védő a törvényszéktől védencének erős felindulásban elkövetett emberölés büntetésében kérte bűnösnek kimondani.

A bíróság ítélethozatalra vonult vissza ezután s nemsokára kihirdették az ítéletet. A bíróság szándékos emberölés büntetésének kísérletében mondotta ki bűnösnek Gurbánt s ezért

15 évi feyházbüntetésre ítélte.

Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felebbezett.

Vitéz Pávay Mátvás Sándor előadása

a levante intézményről és az ifjusági testnevelésről

Vitéz Pávay Mátvás Sándor, az OTT. társelnöke április 14-én este 6 órakor a Tiszti-Kaszinó nagytermében a helybeli Levante Egyesület bevonásával, az ifjusági testnevelés és levante-intézményről tettett és mozgóképekkel kísért előadást tart. Műsor a következő: Himnusz. Játsza a Máv. műhelyi Levante-zenekar. Szaval: Török Ferenc iparoslevante. a) Ammer: Nem, nem soha! Éneklí a Máv. műhelyi levante dalárdája. b) Erkel: Elvennélek én... Éneklí a Máv. műhelyi levante dalárdája. Vitéz Pávay Mátvás Sándor,

átadott a haditörvényszéknek három hadnagyot és két altisztet. Pangalos tábornokot, aki ezidő szerint Athénben van letartóztatásban, átszállították Kréta szigetére.

az OTT. társelnökének előadása. Nemzeti Híszeekegy. Éneklí a Máv. műhelyi levante dalárdája. Rákóczi-induló. Játsza a Máv. műhelyi levante zenekara. Belépődij nincs. Műsor után, este fél 9 órakor társasvacsora az „Angol Királynő felhértmében. Teríték ára: 3 pengő.

RÓZSAFÁK

szép erősek JANATKA ALAJOS kertészetében kaphatók. Szoboszlói-ut 13. szám.

HIREK

1928 április 14 (Szombat)

Prot.: Tíbor. Kath.: Jusztin.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Változékony, igen hűvös és egyelőre még szeles idő, nyugatról, a csapadék szünésével és éjjeli fagygal.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-u. sarok, II. Rákóczy Ferenc Külső-vásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás király Nyilastelep, Márton K.-u. 1.

— 1 pár férfi zokni 50 fillér, 1 pár női harisnya 64 fillér, 1 pár női se-lyenharisnya 1.85. **Benyáts Emil harisnyagyára** Debrecen, Tiszapalota.

Vasárnapi istentiszteletek

Istentiszteleti rend a református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 9 órákor Pálur józsef, d. e. 11 órákor dr. Révész Imre, d. u. 5 órákor Kardos Lajos. — Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Magyar Bertalan, d. u. 5 órákor Madar Zoltán, fél 12 órákor ifj. istentisztelet: Mezei Béla. — Árpád-téren d. e. 10 órákor Nagy Sándor, 12 órákor levente istentisztelet: Gerda Sándor th. D. u. 3 órákor vallásos ünnepélyen: Siposs Imre. — Ispotály-templomban d. e. 10 órákor Madar Zoltán, d. u. 5 órákor Szabó Gyula. — Homokkertben d. e. 10 órákor Mezei Béla. — Csapókerben d. u. 3 órákor Papp László. — Gerébi-telepen d. u. 3 órákor Márki Kálmán. — Nyulasbarakban d. e. 9 órákor Bagdy Dániel. Szombat d. u. 3 ó. Halász András.

Értesítés. A református központi lelkészi hivatal értesíti ezúton is az érdekelteket, hogy hétfőtől kezdve az összes templomokban a reggeli harangozás hét órákor lesz szeptember 15-ig. Az Árpád-téri templomban a vasárnap délutáni istentisztelet három órákor veszi kezdetét. A többi templomokban változatlanul marad az istentiszteleti idő.

A róm. katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Dél előtt fél 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután 3-kor szentolvasó és litánia. Prédikál dr. Lakatos Sándor káplán.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet. 8-kor diákmissze, 9-kor katonamissa a latin és görög szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órákor nagymisét mond és utána prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órákor. Délután 3-kor vecsernye és kereszténytanítás.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 15-én, vasárnap d. e. 10 órákor Uray Sándor ref. lelkész tartja. Farkas Győző Karcagon prédikál.

— **Bethlen István gróf hét esztendeje miniszterelnök.** Ma tölti be kormányzásának hetedik esztendejét Bethlen István gróf, Magyarország miniszterelnöke. Az egyetlen kormányelnök, aki a háború utáni Európában ezt a ritka jubileumot megülheti. Győztes és legyőzött országokban sűrűn, rövid időközökben váltották fel egymást a kormányelnökök, az alatt Bethlen István gróf szilárdan és rendíthetetlenül tartotta kezében a megconkitott kis ország kormányának rudját s ujult erővel, ambícióval és munkavágygal tekinthet előre, a célok beteljesedése felé hétesztendő kormányelnökségének ritka jubileumán.

A szentgotthárdi ügyben kiküldött bizottság elindult Magyarországra

Budapest, április 13. A szentgotthárdi ügy megvizsgálására alakított népszövetségi hármass bizottság úgy határozott, hogy egy ankéttbizottságot küld ki a helyszínre, amely két fegyverszakértőből és a népszövetség titkári hivatalának több tisztviselőjéből áll.

A két fegyverszakértő a népszövetség leszerelési osztályának igazgatójával ma este indul utnak Magyarországra.

Heisenberg müncheni egyetemi tanár székfoglalója a Tisza István tudományos társaságban

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya a múlt hónapban tartott tagválasztó ülésén tiszteletbeli tagjai sorába választotta Heisenberger Ágost bajor titkos tanácsost, a müncheni egyetem a byzantinológia professzorát. A társaság ezzel a választással kifejezésre akarta juttatni egyfelől elismerését a kiváló tudós iránt, ki szaktudományába világszerte elismert, vezető szerepet tölt be, de másfelől háláját is azért a rendkívül meleg érdeklődésért és erőteljes támogatásért, melyet szaktudományának magyar vonatkozásai és magyarországi ter-

mékei iránt mindenkor tanúsított. Heisenberger Debrecenbe jön, hogy a választást megköszönje s székét, mint új tiszteleti tag, a társaságnak április 25-én d. u. 6 órákor a Kollégium dísztermében tartandó ülésén egy nagyértékű előadással elfoglalja, melyben Magyarország és Bizánc történeti kapcsolatait s a byzantinológia hazai feladatait fogja részletesen kifejteni. Heisenberg nemcsak kitűnő tudós, hanem elsőrendű előadó és kiváló szónok is, ezért székfoglalója méltán a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot.

Felhívás a magyar szülőkhöz és az ország egész társadalmához

Gróf Zichy János és Ravasz László püspök szózata a magyar ifjúság megmentéséért

A hivatalos statisztika elrettentő számokat hozott legutóbb nyilvánosságra. Kimutatta, hogy csak magában a fővárosban 5746 tudóveszes tanuló ül az iskola padjain. Számuk nagyobb, mint az összes többi ragályos betegségben szenvedőké. A vidéki városok csaknem utólrétek a főváros számadatait.

Magyar szülők, akik ammi éjet virrasztottak át könnyező szemekkel a mellett a gyermek betegség mellett, amelyben minden reményetek, életetek minden álma pihegett lázasán, akik reggeltől-estig lankadatlanul vivjátok az élet nehéz küzdelmeit, csakhogy gyermekeitek boldogulását lássátok és még szinte a gyenge szellőtől is féltitek: jó magyar emberek, akiknek szíven fekszik ennek az országnak a jövője,

tudjátok-e, mit jelentenek e rémes számadatok?!

Azt jelentik, hogy a tudóbajos tanulók ezrei öntudatlanul tovább fertőzik, a gyanútlanul velük együtt levő iskolatársaikat és észrevétlenül oltják bele a nemzet jövőjébe a nemzeti kincseibe, a rettenetes kór pusztító csiráit.

Ez ellen a nemzeti veszedelem ellen akarja a harcot megvívni a Magyar Iskola Szanatórium Egyesület. El akarja űzni a leselkedő rémet a még egészséges tanuló ifjúság feje felől, meg akarja menteni azt, oly módon, hogy elsősorban:

Kivonja a fertőző tudóbajos tanulókat az egészségesek közül és az e célra létesítendő ápolást és egészségügyi állapotukhoz alkalmazkodó, rendszeres tanítást is nyújtó: iskolaszanatóriumokban akarja elhelyezni azokat.

De gondoskodik a gyenge szervezeti és betegségre hajlamos tanulóifjakról is, akik nem bírják a mai, fokozottabb munkát igénylő oktatást, a mindennapos, zárt és zsúfolt tanterekben való tartózkodást. Ezek

részére olyan otthonokat akar az egyesület létesíteni, ahol a szabadban felváltva játszhatnak, tanulhatnak, hogy azután a tanév végére piros-pozsgás arccal, életerősen térjenek vissza a szülői házba.

Az iskolaszanatóriumok egész sorát akarja felállítani az egyesület és pedig nemcsak a budai hegyekben, de a Mátra-, a Bükk-, a Vértes-, a Bakony-, a Mecsek- és a Moldvavölgy magyar levegőjében, valamint a Nagy-Alföld balsamos virányain, ahol acélos életet nevel a magyar nap melege.

E nagy feladatok megvalósítása halasztást nem tűrő családi és nemzeti kérdés. Megvalósításához minden szülő és minden nemzete érdekét szíven viselő magyar ember jóakarata támogatása szükséges, épen azért:

kérve-kérjük a magyar szülőket, az áldozatkészségükről ismert közintézményeket, társulatokat, vállalatokat, amelyek sohasem is hagyták cserben az ország megmentésére irányuló törekvéseket; kérjük a magyar társadalmat: jöjjenek segítségünkre a magyar iskolaszanatóriumok felépítéséhez!

Adjon mindenki tehetségéhez képest néhány téglára valót ehhez az épülethez, hogy minden kövőből a szülői szeretet és a nemzeti együttérzés melege sugározzék ki és ölelje körül az ott új életet nyerő tanuló ifjúságot...

A szerkesztőségünkhöz érkező adományokat nyilvánosan nyugtázzuk és Zichy János gróf elnök címére továbbítjuk.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a „H A J D U F Ö L D”-et!

AZ EGYESÜLT KER. NEMZETI LIGA KÖZGYŰLÉSE

Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga május 20-án, vasárnap délután 4 órákor Budapesten a vármegeyház nagytermében (IV., Városház-utca 7. sz.) tartja meg nyolcadik rendes országos közgyűlését a következő tárgysorozattal:

Elnöki megnyitó beszéd. Az Országos igazgatóság évi jelentése a Liga működéséről. Wolff Károly ügyvezető elnök felszólalása. A számvizsgáló-bizottság jelentése kapcsán a lefolyt évi zárszámadás, továbbá az ez évi költségvetés és vagyonskimutatás. A testvéregyesületek képviselőinek felszólalása. Az osztályok, továbbá a közgyűlés tagjainak esetleges indítványai feletti határozathozatal. Elnöki befejező beszéd.

— **MÁV műhelyi munkások kitüntetése.** A kereskedelemügyi miniszter a vasuti szolgálatban hosszú időn át kifejtett dicséretes tevékenységükért hat debreceni műhelyi munkást dicsérető oklevéllel tüntette ki. A magas miniszteri elismerést igazoló okmányok ünnepélyes átadása április 14-én 8 órai kezdettel a MÁV műhelyi nagyteremben megtartandó ünnepélyen fog megtörténni.

— **Ford jövedelme: másodpercenként 95 frank.** A Paris Soir írja „Egy szegény ember” címmel a következőket: „M. Henry Ford vagyonát legutóbb négyszázmillió fontra, tehát francia pénzben ötven milliárd frankra becsülték. Hat százalékkal számítva, ez a vagyon minden évben három milliárdot jövedelmez, szóval havonta 250 milliót, vagyis nyolcmillió 330 ezer 330 frankot naponta, tehát 347.220 frankot óránként, 5785 frankot percenként, szóval: 95 frankot másodpercenként.”

— **Halálos repülőszerecsétlenség Belgrádban.** Belgrádból jelentik: Egy de Voisin típusú katonai repülőgép, amelyet Simonovics Antal hadnagy vezetett, Ujvidék környékén gyakorlatokat végzett a levegőben, lezuhant a földre és pilótája szörnyethalt.

— **Elmarad a Szent Erzsébet Nőegylet teastélye.** A Szent Erzsébet Nőegylet szombat, április 14-re tervezett teastélye közbejött akadályok miatt elmarad. Az új időpontot kellő időben közölni fogja az egyesület Vezetősége.

— **Öngyikos 80 éves gazdálkodó.** Péntekre virradóra Csige Ferenc 80 éves gazdálkodó lakásán a Busi-utca 11. szám alatt az istálló oldalgerendájára felakasztotta magát és meghalt. A rendőrség központi ügyeletéről kiszállt a rendőri bizottság s megállapították, hogy öngyilkossági eset forog fenn s így az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **A földbérlok figyelmébe.** A földmivélségi miniszter felhívta a Földbérlok Egyesületet, hogy terjeszse elő részletes adatokkal együtt azokat a változásokat, melyek a földbérlok gazdálkodásában 1924 eleje óta előállottak az adózás, munkaviszonyok, termelési költségek stb. tekintetében. Ezen adatok alapján fog megindulni a bérkérdések rendezése. A Földbérlok Egyesület felkéri az ország összes bérlokt, hogy ezen adatszolgáltatás végett egy levelezőlapon forduljanak az egyesülethez (Budapest, Hajó-utca 2.), honnan kérdőívet és közelebbi felvilágosítást kapnak.

— **Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában.** VIII., Baross-tér 10.

— **Influenza, torokgyulladás, tüdőcsucsuhurut, az orr és garat elnyálkásodása, a fül és szem megbetegedése esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által többször és alaposan kitisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz orbáncnál és más lázzal járó ragályos betegségnél és a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Rádió-műsor.** Április 14. Szombat. Budapest. D. e. 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45 Hírek, közgazdaság. Közben: Déli harangszó az egyetem-téri templomból. Utána: His Masters Voice művész- és tánclemez. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.15: Jogtudományi előadás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, muzikális műsora. 5: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 6.30: Kádár Zoltán Jr. felolvasása: Lelki betegségek és a zene. 7.30: A rádió-hangjátékpályázat három első díjjal jutalmazott darabjának bemutatása. 10: Pontos időjelzés, hírek. Utána: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Különb. Bécs (517.2 és 566) D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 7: Énekhangverseny és kamarazene. 8.05: Hangverseny, utána tánczene. Berlin (483.9) D. u. 5: Szórakoztató zene, 8.30: Régi berlini romantikus versek és dalok, 10.30: Tánczene. Boroszló (322.6) D. u. 4.30: Hangverseny, 8.15: R. Nelson: Ein Prachtmaedel, népszimű. 11: Tánczene. Majna-Frankfurt (428.6) D. u. 4.30 Haendel emlékhangverseny, 8.15: Fulda: Der Vulkan, vígjáték. 10.30: Tánczene. Prága (348.9) D. u. 5: Zenekari hangverseny, 8: Fuvószene, 9: Modern zene, 10.25: Tánczene. Róma (447.8) D. u. 1.30: Kamarazene. 5.30 és 9: Zenekari hangverseny. London (361.4) D. u. 4.30: Kamarazene, 5.45: Hangverseny, 7: Orgonahangverseny, 8.15: Csajkovszky-dalok, 8.45: Hangverseny, 10.35: Varieté, 11.30: Tánczene.

— **Liszt Nándor: „Zokon ne esék...”** című új krockis könyve, mely a Magyar Jövő kiadásában 200 oldalon jelent meg, 4 pengő 40 fillérért kapható Antalfy, Csáthy és Springer könyvkereskedéseiben.

— **Juhtartó gazdák!** Felkérem a debreceni juhtartó gazda társaimat, hogy vasárnap, folyó hó 15-én délután 10 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében saját érdekükben feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Balogh István.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VARY JANOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kéltégium mögött

— **Gyönyörű gyermek és női művészi fényképfelvételek,** 6 darab lap 1 nagy képpel 9.— pengő **Molnár Fotszalomban,** Szent Anna-utca 5. sz. (volt Művészház).

— **Ij. Zelinger Kálmán-tér 4.** izlésesen és olcsón fest.cégtáblákat.

— **A Katholikus Otthon társasvacsorája.** A Katholikus Otthon április 14-én, szombaton este 8 órakor az Otthon fontos ügyének megbeszélése-végétt saját helyiségeiben társasvacsorát rendez. Egy teríték ára 2 pengő. A vacsorán való részvétel csütörtök estig kell bejelenteni. Telefon 8—62.

— **Könyvujdonság!** Pachner: A gazdasági és ipari mozgósítás és lezserelés általános alapelvei. Ára: 1 pengő. Bucányi: Az érelmeszesedés természetes gyógyítása. II. kiadás. Ára 1.60 pengő. Kapható Csáthy egyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. Telefon 2—96.

EGYESÜLETI ÉS TÁRSADALMI HIREK

A Katholikus Otthon kulturdélutánja. A Kath. Otthon április 15-én, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel saját termében (Piac-u. 68.) kulturdélután tart, melynek műsora a következő: Beszédet mond: dr. Lindemberger János, apostoli helynök. Kacsóh Pongrác: a) Késő ősszel, Delila áriája, b) Éjjel. Énekl: Reinhardt Eszter. August Nölk: a) Legende, b) Gavotte. Cellón előadja: Ganovszky Kató, zongorán kíséri: Csiky Mészáros Tibor.

A debreceni róm. kath. Legényegylet április 15-én délután 5 órai kezdettel a róm. kath. reálgimnázium dísztermében műsoros délutánt rendez. Az előadás számai vígjátékok, szavalt, melodráma, vígjáték, jelenet, monológ, bohózat stb. lesznek. A multban rendezett előadások és kulturdélutánok sorozatos sikerei legjobb bizonyítékai a Legényegylet kulturmunkájára. Minden egyes előadást nagyszámú közönség nézett végig s most is igen nagy érdeklődés előzi meg a Legényegylet szép műsoru előadását. Ugyanaznap este 8 órakor családias összejövetel lesz a Kath. Otthon ujonnan átalakított, parkettes termében, ahol az Otthon agilis vendéglőse erre az alkalomra a legjobb tavaszi sörkülönlegességeit fogja felszolgálni.

Klubléányok! Vasárnap d. u. fél négy órakor gyűlés lesz a zárdában. Pontos megjelenést kér az *Elnökség.*

— **Malomipari esti tanfolyam Debrecenben.** A debreceni állami fa- és fémipari szakiskola április 16-iki kezdettel a szakiskola helyiségében 6 heti időtartammal malomtulajdonosok és malomalkalmazottak részére „malomipari esti tanfolyamot” rendez, melynek célja, hogy a környék azon molnárai, kiknek nincs módjukban a budapesti tanfolyamokon résztvenni, szakismereteiket mégis kibővíthessék. A tanfolyamon este fél hét—kilenc óráig elméleti előadások és gyakorlatok fognak tartatni, egyszer hetenként tanulmányi kirándulással, azonkívül helyi malmi és gyár látogatással. A tanfolyam részvételi díja malomtulajdonosoknak és azok fiainak 30 pengő, alkalmazottaknak 15 pengő. Jelentkezések a m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola igazgatóságához Debrecenben címzendők. A tanfolyam hallgatói a tanfolyam előadásain való szorgalmas megjelenésről látogatási, esetleges vizsgázás esetén rendes bizonyítványt kapnak, mely egyértékű a budapesti hasonló célu tanfolyam bizonyítványával.

— **Liszt Nándor: „Zokon ne esék...”** című új krockis könyve 4 pengő 40 fillérért kapható Antalfy, Csáthy, Springer kereskedésében.

— **Bangha Béla, Prohászka Ottokár, Tárkányi és Blaskó és más kftűnő imakönyvek kaphatók** Antalfy nál Szent Anna- és Varga-u. sarok.

— **Saját érdekében ne vásároljon** addig menyasszonyi, vőlegényi ékszereket és ezüst tárgyakat, míg Halász ékszerész olcsó áraitól meg nem győződik.

— **Gűrkögyártás, üvegcsiszolás, klrakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése** Sipkovits, Szív-utca 18. sz. Telefon 356.

— **Fogászat Debrecen, Szent Anna-u. 6. sz.** A fog orvoslás körébe vágó műveleteket, mint fog és gyökérhúzás, fogtömés, koronákat, hidakat stb. törött vagy régt fogso-rokat használhatóvá alakít. Mérsékelt árak részletfizetésre is. Vecsey Antal áll. vizsgázott fogász.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szombat délután fél 4-kor: **Ezer-egyészaka,** vagy Aladin csodalámpája. Gyermekelőadás. Olcsó hely-árak.

Szombat este: **Az elvált asszony.** C) bérlet.

Vasárnap délután: **Golem.** Vasárnap este: **Az elvált asszony.** Hétfő A) bérlet: **Az elvált asszony.** Kedd B) bérlet: **Az elvált asszony.** Szerda délután 3 órakor: **Ijúsági előadás.**

Szerda este C) bérletben: **Kréta-kör.** A Nemzeti Színház ujdonsága. Csütörtök délután 3 órakor: **Ijúsági előadás.**

Péntek B) bérletben: **Kréta-kör.**

A színházi iroda hírei:

Ma, szombaton délután fél 4-kor olcsó mozi-helyárral: **Ezer-egyészaka,** vagy: **Aladin csodalámpája.** Tündér-rege 7 képben.

Gyermekek! A legdrágább hely a földszinten 1 pengő 50 fillér. Másodrendű támlásszék 1 P 20 fillér és III. rendű támlásszék 1 P. Nagyon jól fogtok mulatni ma délután a színházban.

Herman Mancsi játsza Sulamithot, aki meséli fog a kislányoknak s kisfiuknak.

Bárdy Teréz, Turbók Rózsi, Szathmáry Margit fellépnek az **Ezer-egyészaka,** vagy **Aladin csodalámpája** c. tündér-rege előadásán ma délután.

Antók Feri bácsi lesz Achmed bej, Fülöp bácsi pedig Tojás Peti, Rajz Jancsi pedig Paprika Jancsi szerepében fog benneteket mulattatni. Szigethy Bandi bácsi mint kalifa lesz nagyszerű, Szigeti bácsi pedig der-vis lesz.

Még ma délelőtt menjetek a pénztárhoz, mert ilyen olcsón még mozi-za sem kaptok jegyet!

Ma este 8 órakor: **Az elvált asszony.** Operett-repriz, a címszerepben Elek Ica felléptével.

Az elvált asszony-ban mint Gonda a népszerű Ferenczy Marian fog excellálni.

Az elvált asszony — mai előadásán Karel szerepében a snájdig Antók Ferenc fogja a közönséget énekével és játékaival meghódítani.

Az elvált asszony-ban hálókocsi-kalauz alakjában Fülöp Sándor szenzációs lesz!

Az elvált asszony előadását Remete rendezi, Szathmáry karnagy vezényli. A halászpár szerepében elragadó lesz Torma Gusztó és Rajz János.

Az elvált asszony-ban Szigethy Andor a kikapós apát mintázza meg kacagatóan, briliánsan. Szathmáry Margit, Patai József remek szerepeket játszanak. A törvényszéki elnököt Szigeti Jenő adja.

Házhelyek

Homokkertenben a Monostorpályi-ut és a Gróf Vecsey-utca sarkán elterülő nagy szőlőingatlan átlag 300 négyszögöl területű házhelyekre lesz felosztva.

Venni szándékozók f. évi április hó 2-ától kezdődőleg forduljanak d. e. 9—1 és d. u. fél 6 óra között a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet r.-t.-hoz Kossuth-u. 8., ahol a házhelyek ára és a fizetési feltételek tekintetében felvilágosítást nyernek.

Az elvált asszony keddig bezárólag minden este! Jegyváltás.

Golem — Bihari Sándorral a címszerepben holnap, vasárnap délután fél 4-kor olcsó helyárral. **Golem** gyönyörű zenéjű, érdekes meséjű darab. Timár Ila mint Mirjam és Ferenczy Marian mint szakácsnő nagyszerűek. Fülöp Sándor, Rajz János, Szigethy Andor, Kőszegi és a rabbi szerepében Szigeti Jenő nagyszerű alakításokat mutatnak be.

Kréta-kör. A Nemzeti Színház szenzációs műsordarabja, a **Kréta-kör** szerdán este kerül bemutatásra elsőrendű szereposztásban. Forgács Sándor rendezésében.

Kréta-kör. — A női főszerepben Herman Mancsi lesz ragyogó.

Kréta-kör Klabund irodalmi darabja, mely egy kínai mese után készült mesteri alkotás, nálunk is pazar előadással fogja meghódítani a közönséget!

Kréta-kör — Herman Mancsi főszereplésével.

Kréta-kör-ben Halasi Mariska, Kondrát Ilona, Halasiné, Rajz Ferenc, Szigeti Jenő, Mihályi Ernő, Virágháthy, Szirmai Vilmos ragyogó szerepeket alakítanak.

Kréta-kör — irodalmi és színházi esemény!

Ijúsági előadások: Szerdán és csütörtökön délután 3 órakor!

Mozgósínházak közleményei:

Péntek—vasárnap.

VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!

A Titanic tengerjáró katasztrófáját bemutató film!

Titanic

egy nagyterő férfi és egy kislány szerelme 10 fejezetben. A főszerepekben: **Goerge O'Brien és Virginia Valli.**

Megelőzik:

Fox hirodó, Az osztrák alpok természeti felvételek és **Kiki mint tüzoltó** bohózn.

APOLLO

Világattrakció!

Liane Haid-film:

A bucsukeringő

egy szernlmes pár viszontagsácai 8 felvonásban. A férfi főszerepben: **Willy Fritosh.**

Megelőzik:

Elcsen és társa és Tinta Matyi a ligetben bohózatok

URÁNIA

Szombattól! Szombattól!

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTERNEK! VILÁGATTRAKCIÓ!

Maciste a pokolban

(Ördögök a földön)

Mirakulum 2 részben, 10 felvonásban.

I. rész: **A LÉLEKHALÁSZ.**

II. rész: **ZENDÜLÉS A POKOLBAN.**

Megelőzi:

Egy 2 felvonásos amerikai bohózat.

Figyelmeztetés: Az előadások április hó 16-tól, hétfőtől, hétköznapokon 7 és 9, vasárnaponként 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

METEORBAN

Szombaton:

Lengyelvér

Regényes történet, 2 rész egyszerre. **Bojda Juci, Lott Ilia és Petrovich Szeptiszlávval** a főszerepben.

Előadások: 7 és 9 órakor.

METEORBAN

Vasárnap:

Harc a fenevadakkal

vagy

Gorrillavadászat

Ben Burbridge expedíciós csoda-filmje. És

A testőr

Vigjátékattrakció 8 felvonásban. **Korda Mária és Alfred Abellel** a főszerepben.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MŰVÉSZET

Vastagh Gyula képképzésének rendezése a városháza dísztermében serényen halad előre s április 15-én, vasárnap reggel meg is nyílik. A gazdag anyagnak futólagos áttekintése után már is megállapíthatjuk, hogy ismét egy magas művészi szinten álló gyűjteményben gyönyörködhetik városunk művészetet kedvelő közönsége. A kiállítás 15-étől 22-ig vasárnap estig lesz nyitva.

Harmadik népszerű előadás. A vasárnap délelőtti harmadik, e szombaton utolsó népszerű előadás jegyei már csaknem mind elfogytak. Az előadássorozat befejeztével Ady Lajos tankerületi főigazgató fog beszédet mondani. A többi szereplők Meszlényi Róbert miniszteri tanácsos, Szabó Lujza, Höchtl Margit, Buza Gábor és Szabó Emil biztosítják a matiné sikerét. Az iskolák által még ki nem váltott jegyek a városi zeneiskolában vehetők át.

Guerlin de Guer Debrecenben. A liliei egyetem hírneves tanára, a magyar kultúra igaz barátja május 1-én este tartja előadását a városi Zeneiskolában. A professzor Debrecenben az egyetem vendége lesz, az előadás az Egyetem francia intézete és tekintettel az előadást kísérő zenei illusztrációra, a Zenekedvelők Köre égisze alatt folyik le. A megnyitó beszédet dr. Hankiss János egyetemi tanár tartja. Az előadást eredeti francia, XVI. századbeli chansonokkal fogják kísélni. Az olcsó egy- és kétpengős jegyek a Méliuszban, az Egyetem francia intézetében és a városi zeneiskolában kaphatók. A város hazafias polgársága figyelmét külön felhívjuk az érdekes vendég előadására.

— GÉPIRÁSI MUNKÁT, könyvek, jegyzetek leírását és sokszorosítását jutányos árban vállalok. Cím a kiadóban.

TESTEDZÉS

A 15 kilométeres futóbajnokságot ez évben írta ki először a MASz kerületi kerülete és már is olyan nagy nevéű favoritja van a versenynek a kisvárdai Galambos személyében, aki kétszer nyerte meg a legjobb fővárosi futók ellen az országos bajnokságot, azonkívül a folyó évben a kerületi mezői futóbajnokságot nyerte meg. Ellenfelei a szolnoki Motika és Csapó lesznek, akik azonban Galambos kiváló formája mellett nem lesznek veszélyes ellenfelek.

A TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.65

Budapest 90.65, Berlin 124.11, New-York 518.85, London 2533.62 és fél, Páris 20.43, Miláno 27.36, Prága 15.38, Belgrád 9.13 és egy-negyed, Bukarest 3.20, Bécs 73.05, Amsterdam 209.20.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.90—28.05, száz „belga” 79.80—80.10, száz cseh korona 16.91—16.95, száz dán korona 153.25—153.85, száz dinár 9.96—10.06, száz dollár 570.10—572.10, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 230.20—231.20, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz lei 3.56—3.62, száz líra 30.40—30.60, száz német márka 136.60—137.10, száz norvég korona 152.70—153.30, száz osztrák schilling 80.35—80.70, száz spanyol peseta 95.95—96.55, száz svájci frank 110.00—114.40, száz svéd korona 153.45—154.05 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a husz koronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonatözsde.

A készáru piacon a kínálat minimális. A spekuláció megkísérelte az árak letörését, azonban akciója a kínálat ellenállásán megtört. A tiszavidéki búzát 33.20—34.55, az egyéb származású búzát 33.05—34.25 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 31.10—31.35 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok egyelőre nem változtatták meg lisztárait, azonban a piacon híre terjedt, hogy a gabonaneműeknek az utóbbi napokban történt jelentékenyebb áremelkedésével kapcsolatosan a malmok a lisztárak újabb szabályozására készülnek.

A terményekkel piacon különösen a zab szilárd s ennek magyarzata az, hogy ebből a cikkből csekélyek a készletek. A zabot 32.75—33.25 pengővel jegyzik. Szilárd a tengeri is, amelyet minőség szerint 27—27.90 pengővel jegyeznek. Az árpafelek piacán csak kisebb tételek cserélnek gazdát tartott árak mellett. A magpiac teljesen üzletelen.

Allatvásár.

A marhavásárra 671 darabot hajtottak fel, amelyből 55 darab maradt eladatlan. Az irányzat lanyha volt. Bika magyar Ila 0.64—0.88, tarka Ila 0.96—1.04, kivételesen 1.12, IIa 0.76—0.94, IIIa 0.64—0.72, ökör magyar Ila 0.93—1.04, IIa 0.72—0.92, IIIa 0.50—0.70, tarka Ila 0.92—1.12, kivételesen 1.24, IIa 0.72—0.90, IIIa 0.50—0.70, tehén magyar Ila 0.96, IIa 0.60—0.84, IIIa 0.50—0.64, bivaly magyar 0.44—0.60, növendékmarha 0.64—0.90, kiscsontoznivaló 0.20—0.48 pengő kg.-ként élő-súlyban. — A sertésvásárra 2449 darab sertést hajtottak fel, amelyből 821 darab maradt eladatlan. Az irányzat vontatott volt. Árak: Ila öreg zsirsértés 1.52—1.54, IIa 1.40—1.44, fiatal nehéz 1.64—1.66, kivételesen 1.68, közép 1.64—1.66, könnyű 1.32—1.44, szedett közép 1.52—1.56, angol urasági 1.56—1.60, szedett 1.32—1.40 pengő kg.-ként élő-súlyban. Szalonnás felsértés 1.96—2.08, szalonna nagyban 1.80, hus 1.76—2.08, zsír 1.92—1.96 pengő kg.-ként.

Meghívó.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat RT.

IX. évi rendes közgyűlését

1928. évi április hó 23-án délután 5 órakor a vállalat helyiségében (József. kir. hereceg-utca 16.) tartja meg, melyre t. részvényeseit ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1927. üzletévről, a mérleg és eredményszámla megállapítása.
2. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
3. A felügyelőbizottsági tagok tiszteletdíjának megállapítása.
4. Az alapszabályok 23. §-ának módosítása.
5. Két felügyelőbizottsági tag megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1928 április 13-án.

Kivonat az alapszabályokból.

13. §. A közgyűlésen csak az a részvényes gyakorolhat szavazati jogot, aki a közgyűlést megelőző év december 31. napjáig a részvény-könyvben nevére irt részvényét le nem járt szelvényeivel a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a részvénytársaság pénztáránál letétbe helyezte.

Minden részvény egy szavazatra jogosít; a közgyűlésen szavazni személyesen, vagy meghatalmazott útján lehet. Meghatalmazott csak részvényes lehet.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az 1927. évi zárszámadások az intézet helyiségében megtekinthetők.

Eladó vadászfogat

5 éves fekete deres, herélt ló, hi báltan, gyors járású, könnyű hajtó kocsival, cabriolett szerszámmal. Megtekinthető: 17-én Debrecenben a lóvásárban.

Építkezéshez szükséges vasanyagok vasgerendák, beton gömbvasak

k a p h a t ó k

Sesztina Lajos vasnagykereskedésben Debrecen. Telefon 6 és 15-48.

Ne nézzen se jobbra, se balra, hanem jöjjön egyenesen a Hajdusági

férfi ruha áruházba, hol meg fog győződni csodaszép öltönyeink és felöltőink jó szabásáról, kitűnő minőségéről és olcsó árairól.

TAJÉKOZTATÓ:

Férfi strapa divatöltönyök	P 30-tól
Férfi gypju divatöltönyök	P 54-től
Kék vagy fekete öltönyök	P 60-tól
Fiu öltönzők hosszú nadrággal	P 25-től
Fiu öltönzők rövid nadrággal	P 30-tól
Gyermekruhák 3--12 évig	P 12-től
Gummi kabátok	P 20-tól
Rövid sport nadrágok	P 12-től

Hajdusági férfiruha áruház
Megyeházzal szemben. Plac-u. 67.
Üzleti, orvosi és munkásköpenyek P 8-tól

Vh. 473/1928. szám.

Arverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbírósnak 1927. Fk. II. 22208. számú végzése folytán 89.05 pengő tőke, a fizetett összeg betudásával, ennek megítélt kamatai 64.48 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Rosenberger János ügyvéd által képviselt Jásziséri fogyasztási és értékesítési szövetkezet javára dr. Márton Albert ellen 1928. évi április hó 25. napjának délután fél 4 órakor Debrecenben, Bárczy-utca 3. számú háznál 2609.50 pengőre becsült ingók, u. m. gyalupad, butor félig és kész állapotban stb. bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §. értelmében. Debrecen, 1928 április 1. napján.

Zuna Kálmán,
bíró. végrehajtó.

Épület- és butorvasalások, founérok

BÉSZLER LAJOS
nál Széchenyi-utca 2. szám.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Riskó Béla

angol és francia női divattermék
Piac-utca 26. szám alól

Kossuth-utca 3. alá

Bejárat Piac-u. 22--24 helyezetté a.

Telefon: 683. szám.

Jó bort H.-bőszörményben
Vékony Lajos vendéglőjében talál.

Megszünik

a Piac utca 12. szám alatti fióküzlettem. Raktáron levő összes női divat és rövidáru cikkeket mélyen leszállított árban árusítom. Berendezés eladó részletekben is. Ifj. Molnár Lukács.

Tanuló

3-4 középiskolával
fizetéssel felvétetik
lapunk nyomdájába.
József kir. herceg-utca 16. sz.

APROHIRDETESEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetések díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS**JELIGÉS LEVELET**

csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhivatal.

Postán beküldött

jeligés levelet értesítési díj beküldése nélkül nem adhatjuk ki. Kiadóhivatal.

"Barna 19"

vasárnap a megjelölt helyen lesz. 314

Letelt a gyászom,

megszeretnék ismerkedni finom lelkű uri leánnyal, vagy asszonnyal. Szeretem a tavaszt, a dusfürűt orgona a virágom. Leveleket „Felejteti akarok” jelíggére kérem. 304

HÁZASSÁG**Házasság**

céljából megismerkednék 35 év körüli hajadon vagy özvegyvel, ki birtok, üzlet vagy házzal rendelkezik. Lehet vidéki is. Állásom nyugdíjas, havi jövedelemem 220 pengő, vagyonom pénz és ingatlan 8000 pengő; vallásom katolikus. Levelet „Bizalom” jelíggére a kiadóhivatalba.

LAKÁS**Király kávéi**

mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. 5 szobás

uri lakás Kossuth-utca 45. szám alatt összes mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni Kossuth-u. 15. 644

Két szoba,

konyha, mellékhelyiséggel, sertés-tartással május 1-re kiadó, Vasutisor 21. szám. 654

Egy

különbejárta parkettes hónaposszoba előszobával, villanyvilágítással, esetleg istállóval április 15-re kiadó. Széchenyi-u. 21. sz. 1521

Horváth József rostas

Hajduböszörmény, Árpád-u. 2461

ELADÁS**6 darab**

diszes teremcsillár eladó. Kossuth-utca 15. 641

Eladó

öt lámpás „Neutradin” új Rádió hangszóróval, akkumulátorral. Telegy-utca 80. szám. 628

Bor eladás, raját termés, literenként is a legjavasnyabb napi áron Arany János-utca 30. sz. Rázsó Gyula-utca 2. sz. alatt 2-5-ig 25. literenként 90 fillérről felfelé. 587

Kerti

és üzleti székek, asztalok eladók Székely-u. 20. szám. 596

Ford

turakocsi, régi típus, üzemképes, eladó, Hajdunánás, 3114. hsz. 648

Eladó

egy nagy irodai álló íróasztal, esetleg elcserelnénk rendes íróasztallal. József kir. herceg-utca 16. 575

Jól jövedelmező

hatrendbeli lakásból álló ház eladó. Külön baromfiudvar, gyümölcsös és veteményes kert. Vízvezetékes és fűtött kut az udvaron. Értekezhetni Apafi-utca 20. sz. alatt. 593

AJANLAT**Savanyu káposzta,**

gyalult és fejes hordószámra 1 Kg. —15 fillér. Konzervált zöldbab 1 kg. 48 fillér. Ecetes uborka 1 Kg. P 1.—Magvaváló szilva cukrozott borocetben fűszerezve 1 Kg. P 1.20. Király István fűszerüzletében, Dégenfeld-tér 11. 579

Kombinált terítők,

függöny, ágytakaró garnitúrák, —párna-lámpaernyő montirozást, monogramozást, szesz-relief és olajfestést és minden diszjunkát jutányosan készítünk. Vidéki megrendelést elfogadunk. Cim: Piac-utca 16. „Csipkeüzlet”. 578

Kátrány és karbolium

nagy és kismennyiségben legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festéküzletében, Csapó-u. 8. sz. 549

AUTÓKAT,

kocsikat fest, fényez, bélel Szentpéteri kocsigyártó, Bethlen-utca negyvennyolc. 605

Tenniszpálya

tiszviselőtelepen 12-15 tagu társaságnak kiadó. Telefon: 4-32. 2-5 óra között. 640

KERESLET**Kvartélyos**

felvétetik Varga-utca 28. sz. II. ajtó. 1531

Kertészetben

jártas leányt keresek. Simonyi ut 9. szám. 656

VEGYES**Kiváló**

4 fogásos jó házi ebéd-koszt ur-asszonynál, ki maga főz, kihordásra kapható. Napi 80 fillértől 1.20 fillérig megbeszélés szerint. Cim: Városház trafik, Piac-utca. 576

LESZÁLLITOTT ÁRAK!

1 db fejmosó SAMPON 10 fill.
6 db vetelnél 1. — 12 db-nál
3 Sampont ingyen.
1 db Mandula vagy Virágaszappan 24 fill.
1 db angol vagy borotvaszappan 24 fill.
1 Savoly aropuder 32 fill.
1 Dióolaj vagy brillantín 44 fill.

TÓTH EMIL drogériájában
Debrecen, Bathány-utca 19. sz.

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Hajdusoboszlón

terményt a legmagasabb áron vásárol

Lovas Károly terménykereskedő.

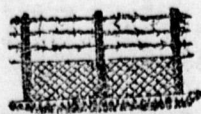
Ólmos vesz

lapunk kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók! **==**